

Posudek na diplomovou práci

Autorka: **Vladislava Tesárková**

Název: **Autoevaluace učitele odborných předmětů (Výzkumná sonda)**

Obor: pedagogika

Autorka diplomové práce reaguje na to, že dochází k transformaci odborného vzdělávání a tím rovněž ke změnám v hodnocení kvality odborného vzdělávání, škol a učitelů. Ve své práci se zaměřuje na evaluaci a autoevaluaci učitelů odborných předmětů. Cílem práce bylo najít, které problémy se v této oblasti ukazují a které nástroje učitelé při této činnosti využívají. DP se skládá, jakou už tradičně, z části teoretického charakteru a části výzkumné.

Posouzení si dovoluji rovněž takto strukturovat. K diplomové práci mám tyto připomínky, poznámky, které mohou vést k vylepšení či k diskusi během obhajoby.

Teoretická část:

- s. 4, Anotace: u učitelů je napsáno, že výpovědi byly zachyceny „speciálními dotazníky“, čím jsou speciálnější než u žáků?
- s.8, sebechvalné „vypracovala jsem“ Sama? Nebo s někým v týmu?
- s. 9, a na dalších stranách, střídá pojem kurikulum a program, „kurikulární“ reforma rámcového vzdělávacího „programu“, proč třeba nenahradila vzdělávacího za „edukačního“ (stejně nesmyslně), za mnohé uvedu příklad takového podivného užití na str. 14: „... obsahu kurikula v rámci školního vzdělávacího programu ...“.
- s.9, v Úvodu jsou 4 základní otázky, které si klade ve své práci, je fakt že když zkoumá rovněž žáky (snad i více respondentů), tak bych očekával že se v otázkách objeví jasněji, nejenom skrytě prostřednictvím učitelů
- s.10, copak se nám na konci úvodu objevil poslední odstavec coby ideologické klišé po předchozích hlavních otázkách
- s.10, v „ústřední“ hypotéze se objevilo „převažující počet“, „převažující“ nemohu identifikovat, je to v úrovni dojmů měnícího se v prostoru a čase
- s.10, proč by se nemohla autorka sama citovat, ale citovat se jako metodolog už hraničí s nabubřelostí, kterou nemohu pochopit!!!!!!
- s.13, opravdu si autorka myslí, že metoda „pozorování“ je „nový přístup“? Někde to vyčetla?
- s.33, ujasnila si autorka, co to jsou metody, nástroje a techniky? V kapitole 4.2. je smotala dohromady v jakémsi seznamu, přitom na straně 10 v „ústřední“ hypotéze píše že se zaměří na „nástroje“, o metodách ani slovo. Jde o synonyma??? Na s. 35 v téže podkapitole píše „Průzkum (anketa)“, tomu nerozumím, teda na tomto místě.
- V textu obecně se vyskytují pravopisné chyby, především se autorka mírně řečeno nerozpakuje s interpunkcí, za všechny s.14 chybí v tázací větě otazník, a v posledním odstavci jednou užila čárku nemístně a jednou naopak vynechala čárku.
- V textu řádně necituje (občas evidentně užívá cizích myšlenek a necituje – např. s 11, přišla na to sama odkud pochází slovo evaluace, nebo to našla ve slovníku?, odkud vzala s.17-18? atd.), vyskytují se chyby: např. na s.13 cituje Švece jako editora sborníku.

Co na závěr k teoretické části? Působí jako celek mírně rozháraně a nepřehledně, vycpávkově, vrstveně, s tím si mohla autorka poradit jistě lépe. Nejsem si například jistý, že všechny části či texty souvisí s částí výzkumnou, tématem, možná jen velmi velmi okrajově. Například na s. 16 vyloženě jakýsi křečovitý obecně pedagogický výkřik o výchovně vzdělávacím procesu, pročpak? Proč zařadila autorka práva a povinnosti zákonných zástupců dětí a žáků? Potom se nám zase objeví téma motivace (s. 20 –23), abychom se dále mohli zahloubat nad Skotským modelem, který využívá školní inspekce.

Připomínka k použité literatuře: mírně dostačující, ale přesto vynechala mnoho titulů k tématu, vyberu jen namátkově, včetně internetu, který má autorka velmi ráda: Autoevaluace ZŠ a SŠ. Zpráva o výsledcích tematicky zaměřené inspekce [online]. Dostupné na WWW: < <http://www.csicr.cz/frameset.html>>. [cit. 2005-03-02], CAF Společný hodnoticí rámec. Zlepšování organizace pomocí sebehodnocení. 2. české upravené vydání. Praha : Národní informační středisko pro podporu jakosti, 2004. ISBN 80-02-01640-8, Česká asociace pedagogického výzkumu: Pedagogická evaluace v podmínkách současné české školy. Olomouc : PedF UP, 1996, Efektivní autoevaluace škol. SICI, Socrates : 2004. [online]. Dostupné na WWW:< <http://www.csicr.cz/>>. [cit. 2005-03-02], Evaluace škol poskytujících povinné vzdělávání v Evropě. EURYDICE. Praha : ÚIV, 2004-2005., RÝDL, K. Jak ovlivní znalost teorie hodnot evaluaci? [online]. Dostupné na WWW: < <http://www.ucitelskelisty.cz/>>. [cit. 2005-10-10], SEBEROVÁ, A. Evaluace jako prostředek iniciování změn a rozvoje školy. (Sborník Pedagogické vědy 191 - 2000, Pedagogika) Ostrava : PF OU, 2000., SKALKOVÁ, J. Hodnocení v současné škole. Východiska a nové metody pro praxi – recenze. Čas. Pedagogika, roč. 51, 2, 2001, s.232-234., STRAKOVÁ, J., SIMONOVÁ, J. Rizikové kroky vzdělávací politiky v oblasti evaluace. Praha : SKAV, 2005., ŠLAJCHOVÁ, L. Sebehodnotit, nebo autoevaluovat? In Evaluace a diagnostika, Evaluace školy. Praha : Raabe, 2006. ISSN 1801-8424. atd. atd. atd.

Výzkumná část:

Zde se omezím již pouze na několik málo poznámek a zkratk vzhledem k délce oponentského posudku:

- Obliba předmětů, kterou výzkumnice zjišťovala, tj. Hrabalův nástroj obohatila o flexibilitu uplatnění absolventů. Ono to vedle sebe v dotazníku působí podivně, divně logické spojení, i když možné. A do jaké míry jsou schopni žáci posoudit flexibilitu svého uplatnění. A otázka další – jakpak zjišťování flexibility uplatnění souvisí nejenom s oblibou předmětu, ale s kardinální otázkou výzkumu, tedy s autoevaluací učitele? Je docela možné, že autorka výzkumu se pokusí správně odpovědět.
- Už na počátku výzkumné části jsem se trochu podívil nad výběrem respondentů – žáků. Plně se to projevilo u vyhodnocení postojů k odborným předmětům. Srovnávat by se snad dali žáci dvou škol, ale „Stolníčení, technologie, Potraviny“ je mimo možnosti srovnání s dvěma dalšími školami. A jak toto vyhodnocení na s.61 - 62 souvisí s autoevaluací učitele a nástrojů které k tomu používá, jak je to v otázkách v úvodu? Jediným zjištěním je že obliba předmětů jaksí koreluje s oblibou učitele, ale to je zase jiné téma..
- Možná jsem se přehlédl, ale vzorek učitelů je ne zcela identifikovatelný. Nevím kolik bylo v jednotlivých školách učitelů dotázáno, bylo to rovnoměrné zastoupení?, tedy alespoň – když šlo o ne zcela sourodý prvek.
- Autorka vyprodukovala tři hypotézy. Když pominu slovo „převažující“ v H1, tak se divím, že na H2 byla zaměřena pouze jedna položka dotazníku. Nevyvážené.
- Dotazník – směsice dotazů charakteru kvantitativního a kvalitativního. Nemyslím si, že ty otázky charakteru kvalitativního analyzovala všechny a v dostatečné míře.

PS: pročpak je v příloze test na zjišťování temperamentu?

Diplomová práce Vladislavy Tesárkové i přes uvedené výhrady a otázky splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a v případě správné reakce při obhajobě ji hodnotím.

dohe

V Praze dne 30.7.2009